

Bilaga 4

Uppföljning av tidigare avfallsplan

FÖRSLAG TILL AVFALLSPLAN

**HÄLLEFORS, LINDESBERG,
LJUSNARSBERG OCH NORA KOMMUNER**

Uppföljning av Kommunal Avfallsplan BKT 2016-2020

Utgångsår är om inte annat anges 2015. Målnivån har satts gemensamt för Samhällsbyggnadsförbund Bergslagen.

Nedan presenteras resultatet av uppföljningen av respektive avfallsplan och en sammanfattning av uppföljningen. I den nya avfallsplanen har det tagits hänsyn till mål enligt tidigare avfallsplaner. Kommentarer avser noteringar utifrån interna underlag och samtal med ansvariga inom olika verksamheter.

Status för de tidigare avfallsplanernas mål och åtgärder enligt handlingsprogram har bedömts på en tregradig skala enligt följande:

Ej uppnått/genomfört

Delvis uppnått/genomfört

Helt uppnått/genomfört

2021-04-22

Övergripande		
<p>Sammanfattande bedömning: Uppfylls delvis</p> <p>Abonmentregistret uppdateras löpande och arbetet har inget definierat slut, fortsatt registervård kommer att ske. Under planarbetet infördes en app där medborgare har möjlighet att inkomma med synpunkter och göra felanmälan, som den var utformad gick det inte att få till möjligheten med sorteringsguide. Samverkan med SFi har skett men inte i någon större utsträckning. Alla bygglov för nybyggnationer kommer till Avfallsavdelningen för remiss.</p>		
ÅTGÄRDER	UPPFÖLJNING 2020/ KOMMENTARER	UTFALL
Å1. Uppdatering av abonmentregister avfall. Genomföra en riktad kampanj mot de som inte har abonnemang.	Punktinsatser har utförts	
Å2. Se över möjligheterna att införa app för avfallssortering samt förebyggande av avfall.	Ej genomfört	
Å3. Information på flera språk gärna med bilder. Samarbete med migrationsverket och SFi kring avfallsinformation.	Informationsinsatser har utförts i samarbete med SFi	
Å4. De kommunala avfallsföreskrifterna ska revideras. Inkludera översyn av hämtningsintervall för avfall.	Revidering ej genomförd	
Å5. Utveckla rutiner för att planering för avfall och slam ska komma in tidigt i kommunernas planeringsarbete.	Avfallsavdelningen är remissinstans för bygglov	
Å6. Kundenkät ska genomföras 2016 och sedan följas upp.	Kundenkät genomfördes 2018 och mynnade ut i förändrade öppettider på ÅVC	

Förebyggande av hushållsavfall <i>Det vill säga det arbete som sker innan avfall uppstår inklusive återbruk</i>		
<p>Strategier:</p> <ul style="list-style-type: none"> Mängden avfall ska minska. Det ska vara enkelt att lämna produkter till återanvändning och avfall till förberedelse för återanvändning (NV). Mängden matsvinn (användbar mat som slängs) ska minska. 		
<p>Sammanfattande bedömning: Uppfylld delvis</p> <p><i>Mängden mat som slängs från kök i kommunal regi blir mindre då alla verksamheter arbetar efter utarbetad verksamhetsplan. Det kommunala återbruket har inte genomfört någon större förändring, vissa aktörer har slutat medans andra har börjat dock har Fritidsbanken etablerat sig i tre kommuner.</i></p>		
MÅL 2020 (jämfört med år 2015)	UPPFÖLJNING 2020/ KOMMENTARER	UTFALL
1. Kunderna ska vara nöjda eller mycket nöjda med möjligheten att lämna saker till återbruk. Fråga kunderna i början av planperioden och bli 10 % bättre under perioden.	Kundundersökning ej genomförd	
2. Alla kök i kommunal verksamhet (tillagning och mottagning): Mängden kökssvinn per tillagad portion ska minska med 30 %. (Baseras på mängd mat som slängs i köken. Skal och liknande som "måste" slängas räknas inte med)	Arbetet med kökssvinn ser olika ut i kommunerna, dock så arbetar alla kök med detta	
3. Alla skol- och förskolekök i kommunal verksamhet: Mängden tallrikssvinn per tillagad portion ska minska med 10 % (Baseras på mängd mat som slängs från tallrikar. Följs upp genom att mäta minst en vecka per termin.)	Arbetet med tallrikssvinn ser olika ut i kommunerna, dock så arbetar alla kök med detta	
ÅTGÄRDER	UPPFÖLJNING 2020/ KOMMENTARER	UTFALL
Å7. Utveckla återbruket på de fyra största återvinningscentralerna. Genomföra aktiviteter kopplat återbruk.	Ej genomfört	
Å8. Utredda möjligheterna att ta emot bygg- och rivningsavfall till återbruk.	Ej genomfört	
Å9. Mätning av tallrikssvinn i äldrevården ska påbörjas.	Mätning görs enligt schema	
Å10. Utbildning kring matsvinn för alla berörda kök i kommunal verksamhet; inklusive serverande och deltagande personal.	Personal utbildas enligt verksamhetsplan	

Å11. Ta fram informationsmaterial kopplat till matsvinn i kök i kommunal verksamhet.	Vid skolor finns bordsryttare med olika budskap gällande matsvinn	
Källsortering hushållsavfall <i>Det vill säga den sortering som hushåll och företag utför när avfall har uppstått</i>		
<p>Strategier:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Utvecklingen för insamling av förpacknings- och tidningsmaterial ska följas. • Kommunala verksamheter ska föregå med gott exempel och gå i täten beträffande källsortering på arbetsplatsen. 		
<p>Sammanfattande bedömning: Uppfylls</p> <p><i>Kommunala verksamheter gör mycket för att sortera ut det som de kan även om möjligheten till sortering av förpackningar kan bli bättre. SBB och kommunerna förljer utvecklingen runt "förpackningsfrågan" och inväntar riktlinjer</i></p>		
MÅL 2020 (jämfört med år 2015)	UPPFÖLJNING 2020/ KOMMENTARER	UTFALL
4. Alla kommunala verksamheter ska ges förutsättningar för källsortering av det avfall som uppkommer (matavfall samt förpacknings- och tidningsmaterial).	Samtliga kommunala verksamheter sorterar ut matavfall, merparten har möjlighet till sortering av förpackningar	
ÅTGÄRDER	UPPFÖLJNING 2020/ KOMMENTARER	UTFALL
Å12. System för fastighetsnära insamling av förpacknings- och tidningsmaterial ska utredas och förslag ska utvärderas.	SBB har inte gjort någon egen utredning, inväntar TIS	
Å13. Genomgång av att alla kommunala verksamheter har abonnemang för matavfallsinsamling. Genomföra dialog med de som inte har.	Arbetet har skett i samverkan med de kommunala fastighetsbolagen	

Förslagt Farligt avfall <i>Det vill säga insamling, transport och behandling av utsorterat farligt avfall</i>		
Strategier:		
<ul style="list-style-type: none"> • Det ska vara enkelt att lämna farligt avfall och elavfall. 		
Sammanfattande bedömning: Uppfylls delvis		
<i>FA i restavfallet håller en låg nivå. Öppettiderna på ÅVC har förändrats och gjort det mer tillgängligt för de flesta att göra ett besök och sortera FA och el-avfall</i>		
MÅL 2020 (jämfört med år 2015)	UPPFÖLJNING 2020/ KOMMENTARER	UTFALL
5. Andelen farligt avfall och elavfall ska vara max 0,5 % i kärll- och säckavfall.	Plockanalys 2016 visar att andelen för villa är 0,25-1% samt för lägenhet 0,1-0,5%	
ÅTGÄRDER	UPPFÖLJNING 2020/ KOMMENTARER	UTFALL
Å14. Se över insamlingssystem för farligt avfall, inklusive elavfall, för ökad tillgänglighet (mobil insamling, FA-vagnar inkl säkerhet, försäljnings-ansvar).	Ingen översyn av systemen, bättre uppmärkning av sorteringsvagnar har skett	
Å15. Öka information kring farligt avfall med fokus på kemiskt avfall samt mediciner. Ev i samarbete med VA.	Ej genomfört	

Kärlavfall <i>Det vill säga insamling, transport och behandling av kärlavfall</i>		
Strategier: • Matavfall ska behandlas biologiskt.		
Sammanfattande bedömning: <i>Den miljöstyrande taxan fungerar och fler väljer att sortera ut sitt matavfall i separata kärl</i>		
MÅL 2020 (jämfört med år 2015)	UPPFÖLJNING 2020/ KOMMENTARER	UTFALL
6. Andelen hushåll som sorterar ut matavfall till biologisk behandling (rötning eller hemkompostering) ska öka till 80 % (71 % 2013).	Helår 2020 82% Hällefors-76,3%. Lindesberg-86,1%. Ljusnarsberg-72%. Nora-83,8%	
7. Andelen matavfall i kärlet för brännbart ska minskas. Plockanalys ska visa på 5 procentenheters minskning under planperioden.	Bara en plockanalys har gjorts under planperioden	
ÅTGÄRDER	UPPFÖLJNING 2020/ KOMMENTARER	UTFALL
Å16. Genomföra informationskampanj riktad till hushåll, särskilt i Ljusnarsberg och Hällefors, för att öka utsorteringen av matavfall.	Riktade brev har gått ut till fastighetsägare i Hällefors och Ljusnarsbergs kommuner	
Å17. Genomföra plockanalys av det brännbara kärlavfallet ska göras vartannat år med start 2015.	Plockanalys gjordes 2016	
Å18. Utifrån genomförd plockanalys utreda vilka eventuella åtgärder som behöver göras exempelvis information.	Utredning visar stor andel förpackningar och matavfall, inga speciella insatser har genomförts	

Grovavfall <i>Det vill säga insamling, transport och behandling av grovavfall</i>		
<p>Strategier:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Hushåll ska kunna lämna grovavfall på ett enkelt sätt • Fler materialslag ska sorteras ut till materialåtervinning • Utvecklingen för textilåtervinning ska följas och införas när system finns 		
<p>Sammanfattande bedömning: Uppfylls delvis</p> <p>Öppettiderna på ÅVC har förändrats utifrån kunders besöksmönster vilket leder till bättre tillgänglighet, under perioden har utsortering av textilier påbörjats. Antalet ÅVC är samma som innan perioden.</p>		
MÅL 2020 (jämfört med år 2015)	UPPFÖLJNING 2020/ KOMMENTARER	UTFALL
8. Minst 80 % av hushållen ska vara ganska eller mycket nöjd efter besök vid kommunens återvinningscentral (77 % år 2013).	Vid kundenkät svarar 77% att de är ganska eller mycket nöjda	
ÅTGÄRDER	UPPFÖLJNING 2020/ KOMMENTARER	UTFALL
Å19. Utreda servicenivå för grovavfall; möjligheterna att erbjuda hämtning av grovavfall kontra antalet återvinningscentraler.	Ej genomfört	
Å20. Införa utsortering av isolering, grovplast (plast utan producentansvar) och textil på de stora ÅVC-anläggningarna.	Textil infört 2020	
Å21. Göra en årlig översyn av öppettider ÅVC.	Öppettiderna har setts över och reviderades 2019	

Latrin och slam från enskilda brunnar <i>Det vill säga insamling, transport och behandling av latrin och slam från enskilda brunnar</i>		
<p>Strategier:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Miljöpåverkan från enskilda avlopp ska minska. • Den nationella utvecklingen kring minireningsverk och fosforfällor ska följas och verksamheten anpassas utifrån den. 		
<p>Sammanfattande bedömning: Uppfylls inte</p> <p><i>Ingen informationskampanj avseende enskilda avlopp är genomförd. Vid tillsyn av enskilda avlopp informeras dock delvis om miljöpåverkan från enskilda avlopp. Punktinsatser avseende abonnentregister slam har genomförts.</i></p>		
ÅTGÄRDER	UPPFÖLJNING 2020/ KOMMENTARER	UTFALL
<p>Å22. Genomföra informationskampanj riktad till hushållen med enskilda avlopp ska genomföras kring skötsel och tömning av enskilda anläggningar.</p>	<p>Ej genomfört. Vid tillsyn av enskilda avlopp informeras dock delvis om miljöpåverkan från enskilda avlopp. Under 2020 genomfördes tillsyn vid ca 400 avlopp.</p>	
<p>Å23. Uppdatering av abonnentregister slam. Fokus på fast boende med avfallsabonnemang som varken har kommunalt VA eller abonnemang för slamtömning.</p>	<p>Punktinsatser har genomförts</p>	

Nedlagda deponier		
Strategier: <ul style="list-style-type: none"> Risken för negativ miljöpåverkan från nedlagda deponier ska minska. 		
Sammanfattande bedömning: Uppfylls. Klassificering och prioritering av kommunala deponier genomförd. Åtgärdsplan framtagen.		
MÅL 2020 (jämfört med år 2015)	UPPFÖLJNING 2020/ KOMMENTARER	UTFALL
9. Samtliga nedlagda kommunala deponier ska klassificeras enligt MIFO1 och 2 ¹	Inventering genomförd 2015-2017. I inventeringen klassificerades de kommunala deponierna	
ÅTGÄRDER	UPPFÖLJNING 2020/ KOMMENTARER	UTFALL
Å24. Genomföra klassificering senast 2016 av nedlagda kommunala deponier.	Inventering genomförd 2015-2017. I inventeringen klassificerades de kommunala deponierna	
Å25. Ta fram åtgärdsplan för nedlagda kommunala deponier samt utreda ansvarsfrågor.	Prioritering och åtgärdsplan framtagen.	

Nedskräpning		
Strategier: <ul style="list-style-type: none"> Nedskräpningen ska minska. 		
Sammanfattande bedömning: Uppfylls delvis Insatser för att minska nedskräpningen görs löpande under året, självtömmande "pantrör" har placerats ut på strategiska platser.		
ÅTGÄRDER	UPPFÖLJNING 2020/ KOMMENTARER	UTFALL
Å26. Ta fram rutiner för hantering av nedskräpning inom kommunerna, exempelvis gällande skrotbilar och skogstippar.	...	

¹ MIFO fas 1 är en orienterande studie. Riskklassningen av området görs utifrån besök på platsen och tillgängliga uppgifter om vilken verksamhet som bedrivits, vilka ämnen som hanterats m.m. MIFO fas 2 är en översiktlig undersökning av föroreningsituationen på platsen. Syftet är främst att kontrollera om det finns föroreningar och i vilka halter dessa förekommer samt spridningsvägar.

FÖRSLAG TILL AVFALLSPLAN